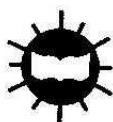

دوران بی خبری

نخستین گزارش، گنج زیویه و دردنامه‌ی روستایان زیویه

رشید کانسروی

انتشارات آرتامیس

کیخسروی، رشید، ۱۳۱۵-۱۳۷۴

دوران بی خبری: نخستین گزارش، گنج زیویه و دردنامه‌ی روستاییان زیویه / رشید کیخسروی.

تهران: آرتامیس، ۱۳۹۸.

۲۴۲ ص: مصور

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۱۸۵۴-۰-۵

شابک دوره: ۹۷۸-۶۲۲-۹۵۰۸۴-۱-۱

فهرست‌نویسی براساس فیبا

موضوع: ۱- زیویه، [Iran] Ziviyeh ۲- ایران-- آثار باستانی، Iran-- Antiquities

۳- کردستان-- تاریخ Kurdistan[Iran:Province]-- History

۹۵۵/۴۲۰۴۳

DSR۵۵ / ۹۹۳۲ ۱۳۹۷

www.ketab.ir

انتشارات آرمیس

دوران بی خبری

نخستین گزارش، گنج نری و ددنامه‌ی روستایان زیویه

نگارش: رشید کیخسروی

حروف‌نگاری و صفحه‌آرایی: آرمیس

شمارگان چاپ: ۵۰۰

چاپخانه: دوستان

چاپ نخست ناشر ۱۳۹۸

شابک دوره: ۹۷۸-۶۲۲-۹۵۰۸۴-۱-۱

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۱۸۵۴-۰-۵

حق چاپ محفوظ است

تلفن: ۵۶۳۴۵۱۹۳-۶۶۷۵۸۵۳۷

بها: ۴۳۰۰۰ تومان

فهرست

۷..... سخن ناشر

فصل اول

۱۱..... ریشه‌ها

فصل دوم

۲۷..... بررسی مختصری درباره‌ی ریشه‌ی زیویه کردستان

فصل سوم

۴۱..... خیانت مستشرقان و باستان‌شناسان وابسته به صهیونیسم بین‌المللی

فصل چهارم

۶۷..... وضع اجتماعی زیویه در سال‌های حفارر باند صهیونیستی

فصل پنجم

۷۱..... آغاز مبارزه با باند صهیونیستی و ملاقات با اسدالله

فصل ششم

۸۷..... نحوه پیدا شدن و دزدی مجموعه عاج زیویه

فصل هفتم

۹۵..... اماکن باستانی زیویه و افسانه‌ها

فصل هشتم

۱۰۵..... پیوست‌ها و اسناد

فصل نهم

۱۹۵..... یادآوری

۲۲۹..... گفتگوی با خوانندگان گرامی

سخن ناشر

در جهان امروزی که کشورها به دنبال این هستند که برای خود پیشینه و تاریخی بسازند و از داشته‌های خود نگهداری کنند، ایران‌زمین خود دارای تاریخ و تمدن کهن است. ایران بزرگ سرزمینی است که نخستین شکل‌گیری‌های فرهنگ و تمدن انسان هوشمند در این پهنای از کرمی زمین به وجود آمده. شاید این سرزمین را نتوان به تنهایی سرآمد فرهنگ و تمدن جهانی دانست، اما بی‌گمان ویژه‌ترین آن را داراست. از دوران زندگی غارنشینی مردم ایران در دامنه‌های البرز و زاگرس ریشه‌ها و پایه‌های فرهنگی آن نیز شکل گرفته و رفته رفته با دگرگونی زیست ایرانیان از دل کوه‌ها و غارها به پهنای دشت‌های حاصل‌خیز و کنار رودخانه‌ها، تمدن‌های ایران نیز در این پهنه گیتی به وجود آمد. با توجه به آثار یافت شده باستانی تاکنون از جای جای فلات ایران پیشینه‌ی زندگی انسان هوشمند دست‌کم در حدود هشتاد هزار سال پیش با غارنشینی آغاز شده و تقریباً در حدود سیزده هزار سال پیش با شکل‌گیری روستاها و سپس شهرها ریشه‌های تمدن جهانی در آن پایه‌گذاری شده است. البته که این آمار با توجه به کشف و یافتن آثار به‌دست آمده در فلات ایران است. همچنین باید توجه داشت که بسیاری از تپه‌ماهورهای باستانی و آثار زیر خاک و درون غارها و کوه‌های ایران هنوز کاوش و کشف نشده است. به این ترتیب می‌توان گفت که سرزمین ایران از آغاز شکل‌گیری فرهنگی تاکنون و در هر دوره‌ی تاریخی و فرا تاریخی خود همواره پا برجا و پویا بوده است. سرزمینی با این ریشه‌ی تاریخی و فرهنگی کهن دارای آثار باستانی بسیاری است. از اینرو این سرزمین از آغاز باستان‌شناسی رسمی همواره مورد توجه پژوهشگران باستان‌شناسی و ایران‌شناسان و شرق‌شناسان قرار داشته و دارد.

تقریباً بیش از دو سده که باستان‌شناسی و کاوش در تپه‌ماهورها و سازه‌های باستانی ایران آغاز شده پژوهندگان و کاوشگران بسیاری از کشورهای دور و نزدیک به ویژه از اروپا و آمریکا برای یافتن آثار کهن و تاریخ بشری به این سرزمین روی آورده‌اند و آنرا مورد کاوش و پژوهش قرار داده‌اند. هرچند که این کاوش‌ها همواره قانونی و رسمی نبوده است و در این بین بسیاری از آثار بدون در نظر گرفتن حق و حقوق تاریخی و فرهنگی مردم ایران به تاراج رفته و در موزه‌های خصوصی دیگران راه یافته و نیز گاهی برخی از آنها بدون اجازه رسمی از دولت‌های وقت ایران از این سرزمین بیرون رفته و دیگر پراکنده شده است. در پی این کاوش‌ها و یافته‌های آثار باستانی گزارش‌ها و کتاب‌هایی در این زمینه از سوی دانشمندان و پژوهشگران مربوطه نوشته شده است. غم‌انگیزتر آنجایی است که در بسیاری از آنها اشتباهاتی آورده شده که می‌توان گفت که تاحدودی مغرضانه است. البته این تنها مربوط به باستان‌شناسان و پژوهشگران ایرانی و غیر ایرانی نبوده، بسیاری از کسانی بودند که نه از دانش باستان‌شناسی آگاهی داشتند و نه دانشی درباره‌ی فرهنگ و تاریخ ایران، نه بدون اجازه دست به تاراج و چپاول آثار کهن فرهنگ و تمدن ایرانی دراز کرده و آنرا به بیجا برداشته‌اند.

روشن است که وظیفه مسئولان دولت‌های مربوطه ایران بوده است که پیگیر و مانع این چپاول‌های ارزشمند فرهنگی و تاریخی باشد. که گاهی این مسئولیت به‌طور عمد و گاهی به‌طور سهوی انجام گرفته نشده است، اما در این دوران بودند کسانی که از دل و جان همواره پیگیر و معترض و ناقد این غارت‌های فرهنگی و میراثی بوده‌اند و آمار و آثار این گونه بیدادگری بر جان فرهنگ و تاریخ ایران را از دست و آشکار کرده‌اند. یکی از مردان بزرگی که به‌طور پویا و پیگیر و بدون خستگی و افتادگی در پی آشکار کردن این نابرابری‌های چپاولگرانه آثار ایران بود شادروان رشید کیخسروی است.

همان‌گونه که در متن کتاب‌های مربوطه به گزارش‌های ایشان آمده، ما به خوبی راه و روش دزدی و چپاول آثار ایران را می‌خوانیم و می‌بینیم. نوشته‌ها و پیگیری‌های شادروان رشید کیخسروی اشاره‌ای تلخ و جانسوز به این گونه نابرابری‌ها و بیدادهای بیگانه و خویش بر آثار کهن ایران است و چگونگی چپاول و دزدی وحشیانه تاریخ و فرهنگ و آثار ارزشمند باستانی ایران را بیان می‌دارد. متن کتاب و گزارش‌ها خود گویا و روشن در

این زمینه است و خواننده‌ی کتاب به خوبی با وضعیت نابسامان دولت‌ها و مسئولین مربوطه درباره‌ی دزدی آثار ایران آشنا می‌شود.

کتاب حاضر در زمانی تجدید چاپ شده است که متأسفانه شادروان رشید کیخسروی در میان ما نیست و برای وفاداری به ادبیات ایشان، ویراستاری جزئی انجام شده است. نیاز است یادآوری شود که هنگام خواندن به شرایط آن روزگار و زمان نوشتن کتاب که حدوداً سی سال از آن گذشته است توجه شود و بایستی آن را در همان حال و هوا خواند.

با توجه به اخباری دزدی‌ها و قاچاق آثار باستانی می‌شنویم، موارد مشابه مانند جیرفت را می‌بینیم. می‌شنویم به این مهم می‌رسیم که ما هنوز در دوران بی‌خبری سیر می‌کنیم و از فرهنگ تمدن خود غافلیم. دردنامه‌ی روستایان زیویه در واقع دردنامه‌ی همه‌ی ایرانیان است. کسی که به ایران‌زمین وفادار هستند و به سرفرازی آن می‌اندیشند. جا دارد پشتکار و پیگیری بیشتر به همه‌ی خستگی‌ناپذیر این مرد فرزانه ایران‌دوست، این کُرد عاشق میهن را ارج نهیم و به اندیشه و روان آن بزرگوار درود فرستیم. باشد تا کار و تلاش آن درسی باشد برای امروز ما و آیندگان این مرز و بوم.

مدیر انتشارات آرتامیس

ویدا دهقانیان